ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГСА-2026/014/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Говьсүмбэр аймаг 2026 он	Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Сарантуяа Утас: 70543179, Цахим хаяг: sarantuyab@audit.gov.mn Аудитын менежер: Г.Наранбаяр Цахим хаяг: naranbayarg@audit.gov.mn Аудитор: С.Батцэцэг Цахим хаяг: battsetsegsa@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу..

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
42015 Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3 дугаар баг
Утас/Факс: 976-7054 3179
И-мэйл: govisumber@audit.gov.mn

2026.02.23 № 09

танай ____________-ны № ____________-т

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ П.НАРАНМАНДАХ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад тус байгууллага нь бүх үйл явцыг санхүүгийн тайланд толилуулсан бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

4226050039

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 14 зорилт 119 арга хэмжээ бүхий ажил, үйлчилгээг гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр хэрэгжүүлэн ажилласан бөгөөд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт 92%-тай хэрэгжсэн гэж тайлагнажээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.САРАНТУЯА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,312,246,689.00**	**330,862,955.80**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	26,110,588.00	10,073,558.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	26,110,588.00	10,073,558.00
3121	**Төгрөг**	26,110,588.00	10,073,558.00
31218	Ахмадын сангийн харилцах	26,110,588.00	10,073,558.00
33	**АВЛАГА**	4,155,000.00	4,297,569.80
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	142,569.80
335	**Бусад авлага**	4,155,000.00	4,155,000.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	4,155,000.00	4,155,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	1,265,791,101.00	244,855,828.00
354	**Хангамжийн материал**	1,207,581,101.00	170,645,828.00
35410	Бичиг хэргийн материал	664,600.00	-
35420	Аж ахуйн материал	44,367,904.00	40,528,504.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	1,232,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	1,285,000.00
35450	Барилгын засварын материал	10,743,000.00	9,631,650.00
35470	Бусад хангамжийн материал	1,151,805,597.00	117,968,674.00
35600	Мал амьтад	58,210,000.00	74,210,000.00
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**	16,190,000.00	71,636,000.00
36300	Тэжээлийн нөөц	16,190,000.00	71,636,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,282,342,932.88**	**1,481,644,832.73**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,282,342,932.88	1,481,644,832.73
392	**Биет хөрөнгө**	1,161,108,932.88	1,360,410,832.73
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	587,722,702.27	841,005,148.20
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(178,436,951.22)	(222,565,777.71)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	212,400,000.00	206,400,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,695,833.38)	(47,762,499.90)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	201,578,510.00	174,120,348.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(98,179,860.13)	(76,542,267.34)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	107,137,380.00	91,899,033.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(57,776,198.76)	(39,102,352.84)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	854,638,455.00	941,512,328.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(451,279,270.90)	(508,553,126.68)
393	**Биет бус хөрөнгө**	121,234,000.00	121,234,000.00
39301	Програм хангамж	1,750,000.00	1,750,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,750,000.00)	(1,750,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	121,234,000.00	121,234,000.00

3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,594,589,621.88**	**1,812,507,788.53**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**5,885,262.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	5,885,262.00
413	**Өглөг**	-	5,885,262.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	3,372,462.00
4136	**Бусад өглөг**	-	2,512,800.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	2,512,800.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,594,589,621.88**	**1,806,622,526.53**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	2,594,589,621.88	1,806,622,526.53
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	858,847,176.71	858,847,176.71
51101	Өмч: - төрийн	121,234,000.00	121,234,000.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,628,406,996.74	842,179,901.39
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	935,308,349.98	1,628,406,996.74
51220	Тайлант үеийн үр дүн	693,098,646.76	(786,227,095.35)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	107,335,448.43	105,595,448.43
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,594,589,621.88**	**1,812,507,788.53**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,946,632,747.00**	**4,122,108,631.27**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**956,181,574.00**	**446,213,931.27**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	956,181,574.00	446,213,931.27
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	710,077,680.00	379,325,931.27
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	246,103,894.00	66,888,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,990,451,173.00**	**3,675,894,700.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	33,934,173.00	1,015,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,300,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	29,394,173.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,240,000.00	1,015,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	2,956,517,000.00	3,674,879,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,956,517,000.00	3,674,879,700.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,196,160,354.25**	**4,892,059,559.73**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,196,160,354.25**	**4,892,059,559.73**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,986,876,585.26	4,675,451,155.43
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,245,239,835.96	1,427,493,762.86
210101	Үндсэн цалин	642,795,948.01	575,175,703.27
210102	Нэмэгдэл	452,685,827.09	663,275,475.13

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	83,246,724.86	108,010,718.68
210104	Урамшуулал	66,511,336.00	81,031,865.78
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	141,542,800.42	156,179,541.51
210201	Тэтгэврийн даатгал	103,742,800.42	111,051,726.43
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,420,000.00	13,315,038.12
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,560,000.00	6,881,987.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,920,000.00	5,003,263.78
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,900,000.00	19,927,525.54
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	80,794,044.68	92,771,257.53
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,486,981.28	8,439,191.92
210302	Түлш, халаалт	71,816,920.00	80,926,093.19
210303	Цэвэр, бохир ус	1,490,143.40	3,405,972.42
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	194,744,531.00	1,090,234,423.00
210401	Бичиг хэрэг	8,830,400.00	8,578,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	69,046,000.00	21,038,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,528,300.00	3,521,750.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	420,000.00	330,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	35,022,050.00	13,106,300.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	9,690,100.00	427,100.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	68,207,681.00	1,007,602,473.00
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	-	35,630,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	22,567,120.00	6,754,120.00
210604	Урсгал засвар	22,567,120.00	6,754,120.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	25,500,000.00	16,610,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	25,500,000.00	16,610,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	841,405,185.00	1,520,976,212.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	828,968,380.00	1,513,618,350.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,905,000.00	3,198,910.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	341,405.00	100,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	34,800.00	157,480.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	780,000.00	565,000.00
210807	Газрын төлбөр	9,375,600.00	3,336,472.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	435,083,068.20	364,431,838.53
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	274,696,358.00	188,900,574.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,110,000.00	1,147,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	159,276,710.20	174,384,264.53
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	209,283,768.99	216,608,404.30
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	44,169,173.00	11,847,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	29,394,173.00	9,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,775,000.00	2,847,000.00

2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	165,114,595.99	204,761,404.30
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	165,114,595.99	204,761,404.30
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**750,472,392.75**	**(769,950,928.46)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	57,373,745.99	16,276,166.89
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	57,373,745.99	16,276,166.89
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(57,373,745.99)	(16,276,166.89)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**693,098,646.76**	**(786,227,095.35)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**3,016,821,073.00**	**3,675,894,700.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**20,169,900.00**	**-**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	20,169,900.00	-
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	20,169,900.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	20,169,900.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,996,651,173.00**	**3,675,894,700.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	40,134,173.00	1,015,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,300,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	29,394,173.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,440,000.00	1,015,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	2,956,517,000.00	3,674,879,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	2,956,517,000.00	3,674,879,700.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**2,971,053,373.00**	**3,679,555,330.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,971,053,373.00**	**3,679,555,330.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,761,769,604.01**	**3,462,946,925.70**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,264,878,529.91	1,428,083,826.44
210101	Үндсэн цалин	659,006,751.84	575,765,766.85
210102	Нэмэгдэл	456,113,717.21	663,275,475.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	83,246,724.86	108,010,718.68
210104	Урамшуулал	66,511,336.00	81,031,865.78
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	141,542,800.42	155,719,797.73
210201	Тэтгэврийн даатгал	103,742,800.42	111,051,726.43
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,420,000.00	12,855,294.34
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,560,000.00	6,881,987.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,920,000.00	5,003,263.78
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,900,000.00	19,927,525.54
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	83,576,044.68	96,251,257.53
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,501,981.28	8,439,191.92
210302	Түлш, халаалт	72,443,920.00	84,406,093.19

210303	Цэвэр, бохир ус	2,630,143.40	3,405,972.42
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	51,405,000.00	26,181,388.00
210401	Бичиг хэрэг	8,840,000.00	6,057,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,200,000.00	12,750,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,153,300.00	3,549,388.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	580,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,511,700.00	3,245,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	31,546,270.00	10,811,820.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,031,700.00	330,000.00
210602	Тавилга	55,900.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	610,000.00	-
210604	Урсгал засвар	26,848,670.00	10,481,820.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	25,500,000.00	16,610,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	25,500,000.00	16,610,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	841,789,785.00	1,521,138,462.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	829,352,980.00	1,513,780,600.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,905,000.00	3,198,910.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	341,405.00	100,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	34,800.00	157,480.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	780,000.00	565,000.00
210807	Газрын төлбөр	9,375,600.00	3,336,472.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	321,531,174.00	208,150,374.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	319,415,174.00	207,003,374.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,116,000.00	1,147,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**209,283,768.99**	**216,608,404.30**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	44,169,173.00	11,847,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	29,394,173.00	9,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,775,000.00	2,847,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	165,114,595.99	204,761,404.30
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	165,114,595.99	204,761,404.30
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**45,767,700.00**	**(3,660,630.00)**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**40,097,800.00**	**12,376,400.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**40,097,800.00**	**12,376,400.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	40,097,800.00	12,376,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	40,097,800.00	12,376,400.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(40,097,800.00)**	**(12,376,400.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	5,669,900.00	(16,037,030.00)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	20,440,688.00	26,110,588.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	26,110,588.00	10,073,558.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**786,753,176.71**	**150,968,017.08**	**891,675,781.33**	**1,829,396,975.12**
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	43,632,568.65	43,632,568.65
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**786,753,176.71**	**150,968,017.08**	**935,308,349.98**	**1,873,029,543.77**
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	(43,632,568.65)	-	(43,632,568.65)
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	72,094,000.00	-	-	72,094,000.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	693,098,646.76	693,098,646.76
C08	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**858,847,176.71**	**107,335,448.43**	**1,628,406,996.74**	**2,594,589,621.88**
D01	**2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**858,847,176.71**	**107,335,448.43**	**1,628,406,996.74**	**2,594,589,621.88**
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**858,847,176.71**	**107,335,448.43**	**1,628,406,996.74**	**2,594,589,621.88**
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(1,740,000.00)	-	(1,740,000.00)
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(786,227,095.35)	(786,227,095.35)
D09	**2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**858,847,176.71**	**105,595,448.43**	**842,179,901.39**	**1,806,622,526.53**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
12200	**ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,660,578,500.00**	**3,471,133,295.70**	**189,445,204.30**	95%
122005	Төсвөөс санхүүжих	3,660,578,500.00	3,471,133,295.70	189,445,204.30	95%

	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	**3,660,578,500.00**	**3,471,133,295.70**	**189,445,204.30**	95%
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,660,578,500.00**	**3,471,133,295.70**	**189,445,204.30**	95%
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,638,578,500.00**	**3,459,286,295.70**	**179,292,204.30**	95%
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,471,617,300.00**	**1,428,083,826.44**	**43,533,473.56**	97%
210101	Үндсэн цалин	582,286,100.00	575,765,766.85	6,520,333.15	99%
210102	Нэмэгдэл	702,952,000.00	663,275,475.13	39,676,524.87	94%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	87,460,000.00	108,010,718.68	-20,550,718.68	123%
210104	Урамшуулал	98,919,200.00	81,031,865.78	17,887,334.22	82%
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**185,102,200.00**	**155,719,797.73**	**29,382,402.27**	84%
210201	Тэтгэврийн даатгал	123,565,500.00	111,051,726.43	12,513,773.57	90%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,384,100.00	12,855,294.34	2,528,805.66	84%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,692,100.00	6,881,987.64	810,112.36	89%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,692,100.00	5,003,263.78	2,688,836.22	65%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,768,400.00	19,927,525.54	10,840,874.46	65%
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**131,018,000.00**	**96,251,257.53**	**34,766,742.47**	73%
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,160,000.00	8,439,191.92	4,720,808.08	64%
210302	Түлш, халаалт	113,700,000.00	84,406,093.19	29,293,906.81	74%
210303	Цэвэр, бохир ус	4,158,000.00	3,405,972.42	752,027.58	82%
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**33,300,000.00**	**26,181,388.00**	**7,118,612.00**	79%
210401	Бичиг хэрэг	6,500,000.00	6,057,000.00	443,000.00	93%
210402	Тээвэр, шатахуун	18,000,000.00	12,750,000.00	5,250,000.00	71%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,000,000.00	3,549,388.00	450,612.00	89%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	800,000.00	580,000.00	220,000.00	73%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,000,000.00	3,245,000.00	755,000.00	81%
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**32,000,000.00**	**23,188,220.00**	**8,811,780.00**	72%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,000,000.00	11,938,400.00	1,061,600.00	92%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,000,000.00	0.00	1,000,000.00	0%
210604	Урсгал засвар	18,000,000.00	11,249,820.00	6,750,180.00	62%
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**17,000,000.00**	**16,610,000.00**	**390,000.00**	98%
210702	Дотоод албан томилолт	17,000,000.00	16,610,000.00	390,000.00	98%
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,527,900,000.00**	**1,521,138,462.00**	**6,761,538.00**	100%
210801	Мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр	1,516,500,000.00	1,513,780,600.00	2,719,400.00	100%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,200,000.00	3,198,910.00	1,090.00	100%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар, оношилгоо	100,000.00	100,000.00	0.00	100%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	500,000.00	157,480.00	342,520.00	31%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,200,000.00	565,000.00	635,000.00	47%
210807	Нийтлэг үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,400,000.00	3,336,472.00	3,063,528.00	52%
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**240,641,000.00**	**192,113,344.00**	**48,527,656.00**	80%

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	237,641,000.00	190,966,344.00	46,674,656.00	80%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,000,000.00	1,147,000.00	1,853,000.00	38%
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**22,000,000.00**	**11,847,000.00**	**10,153,000.00**	54%
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**22,000,000.00**	**11,847,000.00**	**10,153,000.00**	54%
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	9,000,000.00	9,000,000.00	0.00	100%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,000,000.00	2,847,000.00	10,153,000.00	22%
2	**НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН**	**3,660,578,500.00**	**3,471,133,295.70**	**189,445,204.30**	95%
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**33**	**32**	**1.00**	97%
650001	Удирдах ажилтан	9	9	0.00	100%
650002	Гүйцэтгэх ажилтан	14	13	1.00	93%
650003	Үйлчлэх ажилтан	10	10	0.00	100%

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Завсрын аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил

Тус байгууллагад 2025 оны 3 дугаар улирлын байдлаар санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд завсрын аудит гүйцэтгэж, нийт 8 горим сорилыг хэрэгжүүлж, асуудлын бүртгэлээр 3,548.5 мянган төгрөгийн 3 алдаа, зөрчил илрүүлсэн.

Аудитаар 768.0 мянган төгрөгийн 1 алдаа[1] илэрснээс завсрын аудитаар алдааг залруулсан байна

Залруулсан алдаа:

Урсгал засварын зардлаас 768.0 мянган төгрөгийн архивын тавиурын материал авч тавиур хийснийг үндсэн хөрөнгөд бүртгэхдээ үнэ төлбөргүйгээр орлогоор бүртгэж, алдаатай тайлагнасан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т "үнэн зөв байх", 14-р зүйлийн 14.4.2-т "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага"; Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-т "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн.

Залруулаагүй алдаа:

Байхгүй

Аудитаар нийт 14,660.5 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс 13,034.2 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 1,626.3 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоохоор шийдвэрлэсэн.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 2,780.5 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 19,592.6 мянган төгрөгөөр бага тул Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Засгийн газрын 2022 оны 487 дугаар тогтоолд сум, дүүргийн ЗДТГ-ын тасгийн даргыг ТЗ-7 ангиллаар цалинжуулах байтал тамгын даргын Б/04 дүгээр тушаалаар ангилал ахиулж, ТЗ-6 ангиллаар 1 үндсэн цалинг 154.0 мянган төгрөгөөр илүү тогтоосноос 1-4 сар хүртэлх хугацаанд нийт 1,626.2 мянган төгрөгийн цалин илүү олгосон

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-т "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх", 5.1.5-т "хариуцлагатай байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Засгийн газрын 2022 оны 487 дугаар "Төрийн захиргааны албан тушаалын ангилал, зэрэглэл,түүнд хамаарах албан тушаалын жагсаалт"-ын тогтоолын хавсралт, Засгийн газрын 2024 оны 238 дугаар "Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" тогтоолын 4 дүгээр хавсралтыг тус тус зөрчсөн.

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

3.2 Албан шаардлага

3.2.1 Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.5-т заасныг зөрчин жилийн дундуур төлөвлөөгүй зардлыг нэмэгдүүлж МНБ-ийн нэмэгдлийг 2025 оны 6 сараас эхлэн 40%-иар буюу 25%-иар нэмэгдүүлэн тооцож, нийт 1,154.3 мянган төгрөг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.5-т "төсвийн жилийн дундуур орлого бууруулах, зарлага нэмэгдүүлэх үр дагавартай бодлогын аливаа шийдвэр гаргасан бол түүнийг дараагийн төсвийн жилээс хэрэгжүүлдэг байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.2-т "холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах, хянах" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Жилийн дундуур төлөвлөөгүй зардал гаргахгүй байх зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

3.2.2 МУЗЗНДНТУТХ-ийн 58 дугаар зүйлд багийн Засаг даргын бүрэнд эрхэд хамааралгүй чиг үүргийг хэрнгжүүлж, хүчин төгөлдөр бус шийдвэрээр хэсгийн ахлагч ажиллуулж 11,880.0 мянган төгрөгийн урамшуулал олгосон.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-т "хариуцлагатай байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-д "үр ашигтай байх", 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох", Монгол улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 58 дугаар зүйл 58.1-т "Багийн Засаг дарга харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Хууль, тогтоомжид заагаагүй урамшуулал олгосон зөрчлийг таслан зогсоох, хөтөлбөрийг зориулалтын дагуу зарцуулах албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

3.3. Зөвлөмж өгөөгүй

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:
Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Засаг даргын тамгын газар	1	0.8			1	0.8	1	0.8				
Дүн	1	0.8			1	0.8	1	0.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Засаг даргын тамгын газар	2	2.8	1	1.6	1	1.2						
Дүн	2	2.8	1	1.6	1	1.2						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Бусад хууль тогтоомж								

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Засаг даргын тамгын газар	1	11.9			1	11.9		
Дүн	1	11.9			1	11.9		
Нийт дүн	1	11.9			1	11.9		

Тав.Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн мэдээлэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	ОНӨҮГ								
3	Төсөл, хөтөлбөр								
4	ЗГТС								
5	ТТЗ								
6	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**			1			